

ἀκέντριστος ἐπίθ. Πελοπν. (Κόρινθ. Λακεδ.) κ. ἄ.

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκέντριστος.

Ἐπὶ δένδρων, ὁ μὴ κεντρισθεὶς, ὁ μὴ ἐνοφθαλμισθεὶς ἐνθ' ἄν.: Ἀκέντριστη ἀγριελαιὰ Κόρινθ. Συνών. ἀκέντρωτος 2, ἀμπόλιστος.

ἀκεντροβόλιστος ἐπίθ. ἀμάρτ. ἀκεδροβόλιστος Νάξ. (Ἀπύρανθ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κεντροβολιστός < κεντροβολῶ.

Ὁ μήπω ἀκτινοβολήσας, ἐπὶ τῆς σελήνης, ὅταν ἀκόμη ἀπ' ἐσπέρας δὲν εἶναι ἐπαρκὲς σκότος, ὥστε αἱ ἀκτῖνες αὐτῆς νὰ εἶναι αἰσθηταί: Ἀκεδροβόλιστό 'ν' ἀκόμα τὸ φεγάρι.

ἀκέντρωτος ἐπίθ. σύνηθ. ἀκέδρωτος πολλαχ. ἀτσέντρωτος Εὐβ. (Κονίστρ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κεντρωτός < κεντρώω.

1) Ὁ μὴ κεντρωθεὶς, ὁ μὴ διὰ κέντρου νυχθεὶς Εὐβ. (Κονίστρ.) 2) Ἐπὶ δένδρων, ὁ μὴ ἐνοφθαλμισθεὶς σύνηθ.: Ἀκέντρωτη ἀγριελαιὰ-μηλῆς-συκρὰ κττ. Συνών. ἀκέντριστος, ἀμπόλιστος. 3) Ἐπὶ ζώου, ὁ μὴ ἐμβολιασθεὶς δι' ὄρου Πελοπν.: Πρόβατο ἀκέντρωτο.

ἀκένωτος ἐπίθ. σύνηθ. καὶ Πόντ. (Κερασ. Τραπ.)

Τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκένωτος.

Ὁ μήπω ἀντληθεὶς, ὁ μήπω μεταγγισθεὶς, ἐπὶ φαγητοῦ ἐνθ' ἄν.: Σούππα ἀκένωτη σύνηθ. Τὸ φαεῖν ἀκένωτον ἐν Τραπ. Χαλδ. Συνών. ἀσερβίριστος.

ἀκέραιος ἐπίθ. κοιν. ἀκέραιους βόρ. ἰδιώμ. ἀκ-κέραιος Σύμ. Τῆλ. ἀκ-κέραιους Λυκ. (Λιβύς.) ἀτσέραιος Ἄνδρ. Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ. κ. ἄ.) ἀκίραιος Σῦρ. ἀκίραιους Θράκ. (Ἀδριανούπ.)

Τὸ ἀρχ. ἐπίθ. ἀκέραιος.

1) Ὁ μὴ ὑποστὰς μείωσιν ἢ φθοράν, ὁλόκληρος, ἄθικτος, ἀνελλιπής, ἄρτιος κοιν. Ἀκ-κέραιο ψωμί ἔφασε Τῆλ. Θέλει 'ς τὸ φαεῖ του ἓνα ἀρνὶ ἀκέραιο Κεφαλλ. || Παροιμ. Καὶ τὸ σκύλλο χορτᾶτο καὶ τὴν πίττα ἀκέραια (ἐπὶ τῶν ζητούντων νὰ συμβιβάσουν τὰ ἀσυμβίβαστα) πολλαχ. Ἡδη παρ' ἀρχαίοις ἐπὶ τῆς γενικωτέρας σημασίας τοῦ ἀβλαβοῦς. Πβ. Ἡρόδ. 3,146 «ἀκέραιον τὴν πόλιν», Πλάτ. Πολ. 342b «αὕτη δὲ ἀβλαβὴς καὶ ἀκέραιος» καὶ Θουκ. 3,3 «ναυτικὸν ἔχουσιν καὶ δύνανται ἀκέραιον». β) Ἀκοπος, ἀτεμάχιστος σύνηθ.: Ἐβαλε τὴν κόττα νὰ βράζῃ ἀκέραια πολλαχ. Τὰ ξύλα νὰ μὴ τὰ κόψ'ς, μόν' νὰ τὰ βάν'ς ἀκέραια μέσ' 'ς τὸ μαγαζὶ Θράκ. Δὲ χωρεῖ ἀκέραιο καὶ θὰ τὸ βάλλω κομματιστὸ αὐτόθ. Ἀμα κάψ' γγαλὶ ἢ μ' λουνόπιτρα, βγάλλ' πιταλοῦδης καὶ τοῦ πίτρου ἀκέραιον (ἅμα ἢ μυλόπετρα λειανθῇ, ἐκβάλλει χονδραλεσμένα τεμάχια τοῦ σίτου καὶ τὸ πίτυρον ἀκέραιον) Μακεδ. (Χαλκιδ.) γ) Ἐπὶ νεκροῦ, ἄλυτος πολλαχ.: Νὰ τὸν βροῦν ἀκέραιο! (κατὰ τὴν ἀνακομιδὴν τῶν ὀστέων του νὰ τὸν εὗρουν ἄλυτον ἔτι! Ἀρά) Ἡπ. Νὰ βγῇς ἀκέραιος! αὐτόθ. Συνών. ἄλειωτος. 2) Πλήρης, τέλειος, ἐντελής πολλαχ.: Χρειάζονται μὰ ὥρα ἀκέραια Θεσσ. Ἐίνετον ἀκ-κέραιος (ἐμεγάλωσεν ἀρκετὰ) Σύμ. Ἐν ἐντρέπεσαι ἀκ-κέραιος ἄντρας 'ὰ παιζῆς μὲ τὰ μωρά! Τῆλ. || Γνωμ. Λόγος π' ἀκούεται ἢ

μισὸς ἢ ἀκέραιος (φήμη τις, καὶ ἐὰν δὲν εἶναι καθ' ὁλοκληρίαν ἀληθής, ἀλλ' ὅμως μετέχει ἀληθείας τινός) πολλαχ. Συνών. σωστός. β) Ὁριμος γάμου Μακεδ. (Χαλκιδ.) 3) Ὑπερμεγέθης, ὑπερφυῆς Μακεδ. Σύμ.: Νεφαίνει ἀπὸ τὴν πόρταν ἓναν θεριὸν ἀκ-κέραιο μ' ἐννεὰ κεφάλες Σύμ. Μάρμαρο ἀκ-κέραιο αὐτόθ. || Ἄσμ.

Παντρεῦτ' ἢ ἀγάπη μου καὶ παίρνει τὸν οὐχτρό μου, βάνει τὰ στέφανα χρυσὰ καὶ ἀκέραις τοῖς λαμπάδης

Μακεδ. 4) Ὁ εὐκατάστατος, ὁ ἔχων ἱκανὴν περιουσίαν, αὐτάρκης Πελοπν. (Καλάβρυτ.): Γνωμ. Κλαίει ὁ μισός, κλαίει καὶ ὁ ἀκέραιος καὶ 'κεῖνος ποῦ δὲν εἶχε ὁλότελα καθόταν καὶ τραγούδαγε.

ἀκέραστος ἐπίθ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.) ἀτσέραστος Εὐβ. (Αὐλωνάρ. Κονίστρ.) Μεγίστ. κ. ἄ. ἀκέραγους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀκέραους Στερελλ. (Αἰτωλ.)

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κεραστός < κερνώ. Πβ. τὸ μεσν. ἐπίθ. ἀκέραστος.

1) Καθόλου, ὁ μὴ φιλοδωρηθεὶς διὰ ποτοῦ τινος, οἶον οἶνου, ποτοῦ ἢ γλυκύσματος κττ. κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ.): Ὅλοι ἐκεράστηκαν κ' ἐγὼ ἔμεινα ἀκέραστος κοιν. Δὲν κάψ' νὰ φύβῃς ἀπ' τοῦ σπῆτι μ' ἀκέραγους Αἰτωλ. Ἐμ'νι ἀκέραους οὐ ξένους αὐτόθ. Μὴν τ'ν ἀφίψ'ς ἀκέραιη τῇ γ'ναικούλλα αὐτόθ. 2) Ὁ μὴ τυχὼν φιλοδωρήματος, δώρου, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν νεονύμφων πολλαχ.: Ἀφησε τὴ νύφη ἀκέραιη.

ἀκερδα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀνάκερδα (Παναθήν. 21,73).

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ οὐσ. κέρδος.

Ἄνευ κέρδους, ἀνωφελῶς, ἀσκοπῶς: Μὴ μ' ἀλικοιτῆς ἀνάκερδα (ἀλικοιτῆς = καθυστερῆς).

ἀκέρδευτος ἐπίθ. Βιθυν. Ἡπ. κ. ἄ. ἀκέρδιφτους Στερελλ. (Αἰτωλ.) ἀκέρδετος Ἡπ. ἀνικέρδιτους Θεσσ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *κερδευτός < κερδεύω. Ὁ τύπ. ἀκέρδετος διὰ τὸ κερδεμένος μετοχ. τοῦ ρ. κερδεύω.

1) Ὁ μὴ δυνάμενος νὰ κερδηθῇ, ὁ προωρισμένος εἰς θάνατον ἐνθ' ἄν.: Πιδὶ ἀκέρδιφτον (περὶ ἀποθανόντος ὥσει ὑπ' ἀναγκαίας μοίρας) Αἰτωλ. β) Ἐν ἀραις ἐπὶ ἐκείνου, τὸν ὁποῖον κάταρᾶται τις νὰ μὴ τὸν χαροῦν οἱ γονεῖς του, νὰ μὴ ζήσῃ Βιθυν. Ἡπ. Θεσσ.: Ἀγραφτος καὶ ἀκέρδευτος! Βιθυν. Ἡ ἀνιπρόκουπους κ' ἢ ἀνικέρδιτους! Θεσσ. Μωρ' ἀκέρδετο! Ἡπ. 2) Ὁ μὴ κερδίσας ἐν λαχείῳ ἢ ἄλλως, ὁ ἐπιλαχών, καθόλου ὁ μὴ κερδίζων Θεσσ. κ. ἄ.

Πβ. ἀκέρδιστος.

ἀκερδισία ἢ, Λεξ. Κομ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέρδιστος.

Ἐλλειψις κέρδους, ζημία.

ἀκέρδιστα ἐπίρρ. ἀμάρτ. ἀκέρδητα Λεξ. Κομ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀκέρδιστος.

Ἄνευ κέρδους, μὲ ζημίαν.

ἀκέρδιστος ἐπίθ. πολλαχ. ἀκέρδητος Εὐβ. (Κονίστρ. κ. ἄ.) — Λεξ. Λάουνδ. ἀκέρδητο Καππ.

Ἐκ τοῦ στερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. κερδιστός < κερδίζω, παρ' ὁ καὶ κερδάω.

